

ตัวอย่าง การย่อนิทาน

ปากร้ายใจดี

มีเด็กชายคนหนึ่งจะไปเที่ยวป่า มารดาห้ามไม่ฟัง เรียกให้กลับบ้าน ก็ไม่ยอมกลับ มารดาโกรธหนักเลยด่าส่งไปว่า “ให้ควายป่าขวิดตายเสียเถอะ” เด็กชายนั้นได้ยินเสียงด่าก็หากลับไม่ คงเดินทางไปตามใจตน พอไปได้สักหน่อย ก็พบควายป่าขวางหน้าอยู่จริง ๆ มันวิ่งปราดเข้าใส่เพื่อจะขวิด หมดท่า ก็เลยตั้งสัจย์ว่า “แม่ของเรากล่าวคำใดด้วยปาก คำนั้นอย่าเป็นจริงเลย แม่คิดข้อใดด้วยใจ ขอข้อคิดของแม่นั้นจงเป็นจริงเถิด” ควายป่านั้นหยุดชะงัก เหมือนใครเขาผูกมัดมันไว้ฉะนั้น ทั้งนี้เพราะคำพูดของแม่นั้น มิได้กล่าวออกมาด้วยความตั้งใจให้เป็นเช่นนั้น เจตนาของแม่ ไม่มุ่งร้ายต่อลูกเลย

ฉะนั้น ถ้อยคำด่าของบิดามารดาท่านไม่เป็นคำหยาบ เพราะจิตใจอ่อน ในบางครั้งบิดามารดาอาจจะด่าแข่งลูกของตนอย่างรุนแรง เช่นว่า “ให้โจรร้ายฟันหัวเป็นท่อน ๆ เสียเถอะ” ดังนี้ก็มี แต่ในใจจริงของแม่ ท่านไม่ปรารถนาจะให้เกิดเป็นเช่นนั้นแม้สักเท่าไยบัวเลย นี่แหละที่เรียกว่า “อ่อน” แต่ไม่ “หวาน” ตรงกับ “ปากร้ายใจดี” ดังกล่าวมาแล้ว

(นิทานสนุกปลุกใจ พระราชาธรรมวาที (ชัยวัฒน์ ธรรมวฑฒโน)

ย่อนิทานเรื่อง ปากร้ายใจดี ของ พระราชาธรรมวาที (ชัยวัฒน์
ธมมวฑฒโน) จากนิทานสนุกปลุกใจ ความว่า

เด็กชายคนหนึ่งอยากไปเที่ยวป่ามากและไม่ยอมฟังคำห้ามปรามของแม่
แม่โกรธจึงตำหนิให้ควายป่าขวิดตาย เมื่อเดินทางมาได้ระยะหนึ่ง
มีความป่าวิ้งปราดเข้าใส่เพื่อจะขวิด เขาจึงได้ตั้งสัจย์ว่า
ถ้าแม่ของเรากล่าวคำใดด้วยปาก คำนั้นอย่าได้เป็นจริงเลย แม่คิดขี้ใจ
ขอข้อคิดของแม่นั้นจงเป็นจริงเถิด แล้วเขาก็รอดพ้นอันตราย
เพราะคำตำหนิของแม่นั้นมิได้กล่าวออกมาด้วยความตั้งใจที่จะให้เป็นเช่นนั้น

แบบฝึกพัฒนาทักษะเรื่องการเขียนย่อความ

คำชี้แจง ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มๆ ละ ๕ คน ช่วยกันเขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน
ให้ได้ใจความที่ถูกต้อง

เรื่อง แก้วหรือสิบ

กาลครั้งหนึ่งในทะเลทรายอันแห้งแล้ง ชายผู้หนึ่งกำลังต้อนฝูงอูฐสิบตัวเดินทางไปยัง
บ่อน้ำข้างหน้า เดินไปได้สักสองสามไมล์ เขาก็ขึ้นขี่หลังอูฐตัวหนึ่ง แล้วก็นับอูฐที่เหลือนับได้เก้าตัว
เขาก็ตะลึงตะลานลงจากหลังอูฐ เดินกลับหลังไปหาเจ้าตัวที่หายไป หาเท่าใดไม่เห็นร่องรอยของมันเลย
ใจคิดว่า อูฐหายไปตัวหนึ่งเสียแล้วแน่ๆ จึงเลิกหา หันหน้าเดินไปยังฝูงอูฐข้างหน้าอย่างรีบเร่ง
ด้วยความเสียดายและกลัดกลุ้ม แต่แล้วกลับดีใจถึงโลดโน่นไง... อูฐทั้งสิบตัวเดินอยู่ข้างหน้านั่นเอง
เขาขึ้นขี่หลังอูฐตัวหนึ่ง เดินไปได้สักพัก ก็ลองนับจำนวนอูฐดูใหม่อีกครั้งหนึ่ง เหลือเก้าตัวอีกแล้ว
เขารีบตะกอยลงจากหลังอูฐ พิศวงงงงวยเต็มที หันหลังกลับไปค้นหาตัวที่หายอย่างอดทนระอาใจ
หาเท่าใดก็ไม่พบ ก็รีบวิ่งทะเล่กทะเล่กลับไปฝูงอูฐข้างหน้า แล้วก็นับดูแสนประหลาดใจนัก
ที่เห็นอูฐสิบตัวเดินเอื่อยเอื่อยอย่างเกียจคร้านอยู่ทั้งฝูง เขาเลยโทษความร้อนแรงของทะเลทราย
แล้วก็ขึ้นขี่อูฐตัวที่เดินรั้งท้ายอยู่ ลงมีอนับจำนวนอูฐดูอีกเป็นครั้งที่สาม ไม่เข้าใจเอาเลยจริงๆ ว่า
ทำไมมันถึงหายไปตัวหนึ่งอีกแล้ว เขาโดดลงจากหลังอูฐ แข่งดำซาตานไปพลาง
นับจำนวนอูฐไปพลางอย่างเหนื่อยเต็มทน อ้าว !... นับได้สิบตัวอีกแล้ว “ดีละ...ไอ้ผีร้ายเจ้าเล่ห์”
เขาบ่นอุบอิบ “ข้าเดินไปเอง แล้วมีอูฐอยู่ครบฝูง ดีกว่าจะขี่มันไปแล้วก็ต้องหายไปอีกตัวหนึ่ง”

ที่มา : (สมโรจน์ สวัสดิกุล ณ อยุธยา. ท่านผู้หญิง. หนังสือส่งเสริมการอ่านระดับประถมศึกษา
เรื่อง มาหัวเราะกันเถิด. กรมวิชาการ. กระทรวงศึกษาธิการ. 2531 หน้า 15-16)

